

HEDEN
TER ADVISERING
Aan
de minister

Directie
Bestuursondersteuning
& Advies

Inlichtingen

10.2.e

T

10.2.e

F

10.2.e

www.minfin.nl

Direct contact

10.2.e 10.2.e

M

10.2.e

Datum

19 maart 2021

Notitienummer

2021-0000056769

Auteur

10.2.e 10.2.e

10.2.e

10.2.e 10.2.e

10.2.e 10.2.e

Van

Kopie aan

notitie

Vorbereiding Catshuis Covid-19 21 maart

Aanleiding

Op zondag 21 maart 2021 vindt van 13.00 tot 16.30 uur een bespreking over COVID-19 in het Catshuis plaats. Er zijn geen stukken verspreid. Eventuele stukken worden ter plekke uitgedeeld.

De bespreking zal zich waarschijnlijk met name richten op het epidemiologisch beeld, het maatregelenpakket en de vaccinaties (vaccatievoorraad en de hervatting van de vaccinaties met het AstraZeneca vaccin). Onderstaand vindt u een advisering op deze punten

Door de Trojka is ten behoeve van de bespreking in het Catshuis een slide over de sociaalmaatschappelijke en economische weg van de verschillende maatregelen gemaakt. Deze slide vindt u bijgevoegd en zal tevens worden verspreid bij de bespreking in het Catshuis.

1. Epidemiologisch beeld

Advies

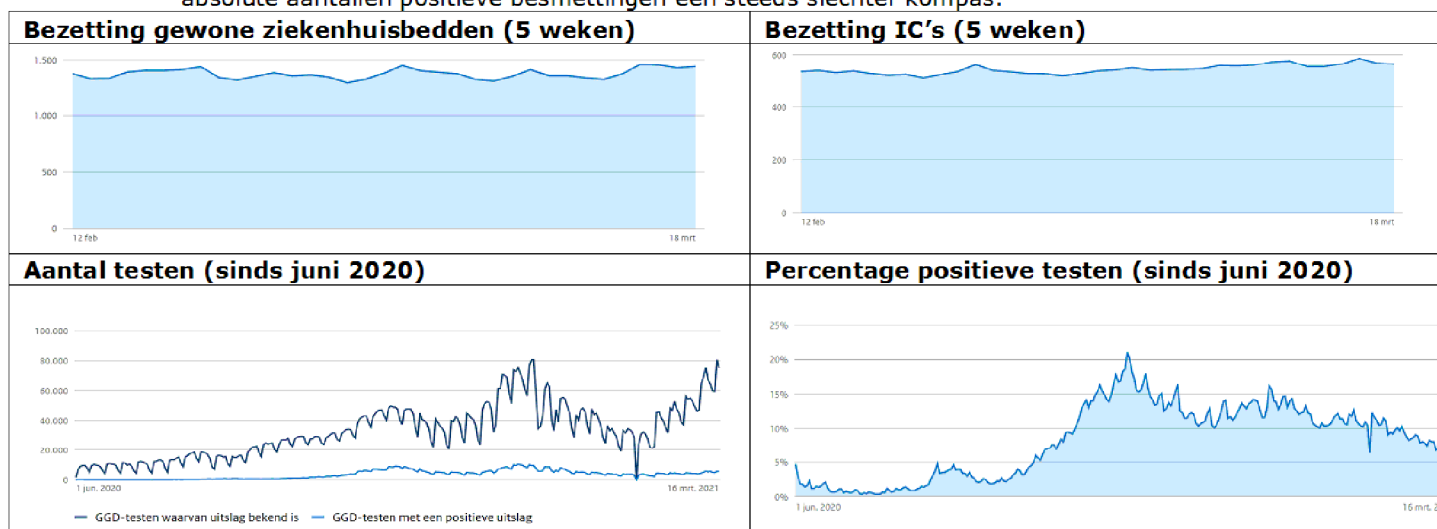
- U kunt vragen of het feit dat de zorgbezetting al maanden niet alarmerend is, geen aanleiding geeft tot versoepeling van maatregelen. U kunt aangeven dat het glas ook half vol kan zijn: ruimer testbeleid impliceert dat er meer positieve besmettingen worden gesignaleerd, maar het percentage positieve testen is laag, en de ziekenhuisbezetting constant.
- U kunt vragen of de piekbezetting in de zorg de komende maanden mee zou kunnen vallen. De voorspelde piek is vooralsnog niet gesignaleerd. U kunt hierbij vragen waar de toegenomen besmettingen plaatsvinden. Is dit te verklaren doordat de scholen weer open zijn?
- U kunt vragen of het RIVM haar modeluitkomst dat de komende maand met de huidige maatregelen het aantal bezette IC-bedden oploopt tot 1500, meer dan in de eerste golf, nog steeds aannemelijk vindt. Ondanks vaccinatie van ouderen, strenge maatregelen en natuurlijke antistoffen.

Toelichting

- De bezetting van ziekenhuisbedden en IC's is sinds begin dit jaar afgenomen. De afgelopen twee maanden is de zorgbezetting stabiel (zie onderstaande grafieken). In de vorige besluitvormingsronde zijn door het kabinet mogelijke versoepelingen aangekondigd als de IC-bezetting stabiel zou blijven en de r-waarde zich rond de 1 zou begeven. Aan de eerste voorwaarde lijkt voldaan (de IC-bezetting beweegt zich al een paar weken tussen 550 en 600). De laatst bekende r-waarde is echter 1,13 (op 19/3; gebaseerd op cijfers van twee weken terug). Dat roept spanning op met de tweede voorwaarde, maar

het is de vraag of het bieden van (enig) perspectief niet een positief effect kan hebben op de naleving van de basisregels en daarmee de r-waarde (zie onder 2.).

- Er wordt nu veel meer getest dan de afgelopen maanden. Bovendien worden ook kinderen vaker getest. Het is logisch dat meer diagnose leidt tot meer positieve gevallen. Dat wil echter niet zeggen dat de onderliggende situatie ook zorgwekkend is. Het percentage positieve testen neemt al geruime tijd af (e.g. begin dit jaar was dit nog 12-15%, nu 6,5-8%).
- Met de verruiming van het testbeleid en de vaccinatie van ouderen zijn absolute aantallen positieve besmettingen een steeds slechter kompas.

- Volgens de schatting van het RIVM zal het aantal besmettingen de komende maand – met de huidige maatregelen – oplopen tot een IC-bezetting die hoger is dan in de eerste golf, toen 1400 IC-bedden waren bezet. Er zijn echter ook een aantal omstandigheden die een drukkend effect hebben op besmettingen.
- Ten eerste hebben mensen van 60+ eind april ten minste één prik gehad, waardoor de stroom naar IC's op basis van onze conservatieve schatting¹ met minstens de helft afneemt.
- Ten tweede gelden nog steeds strenge maatregelen, die het aantal contactmomenten aanzienlijk beperken (n.b. in aanloop naar de eerste golf golden geen (basis)maatregelen).
- Ten derde wordt transmissie tegengegaan door immuniteit via vaccinatie of natuurlijke besmetting (3 miljoen mensen hebben inmiddels covid gehad). Eerste inzichten uit Israël suggereren dat vaccinatie ook besmetting tegengaat (e.g. 50% minder besmettingen bij 60+)² en een studie uit het VK suggereert dat kans op tweede besmetting met antilichamen (na eerste besmetting) nog maar 17% is³.

2. Maatregelenpakket

Advies

- In de discussie rondom eventuele versoepelingen van het maatregelenpakket kunt u wijzen op het grote belang van versoepelingen. De samenleving en de economie hebben behoefte aan ruimte en perspectief. Het lage percentage positieve testen, de

¹ We rekenen met een vaccinatiebereidheid van 85%. Dit is een conservatieve aanname, want de vaccinatiebereidheid onder ouderen is hoger. We nemen aan dat 80% niet meer op de IC terecht komt. Dit is een conservatieve aanname.¹ Op basis van leeftijdsdistributie is 68% van de mensen die op de IC terechtkomt ouder dan 60

² Opinion | Covid Vaccines Work. They Likely Also Reduce Transmission - The New York Times (nytimes.com)

³ Do antibody positive healthcare workers have lower SARS-CoV-2 infection rates than antibody negative healthcare workers? Large multi-centre prospective cohort study (the SIREN study), England: June to November 2020 | medRxiv

toegenomen vaccinatiegraad onder risicogroepen rechtvaardigen verdere versoepelingen. Geen verdere versoepelingen voor de komende drie weken kost de samenleving en economie veel. Er is ons inziens een andere, betere, optie dan het huidige maatregelenpakket voortzetten, nl. sneller vaccineren door de bestaande voorraad op te prikken (zie onder 3. Vaccinaties).

- U kunt hierbij wijzen op het gunstige effect dat versoepelingen kunnen hebben op het naleven van de basismaatregelen. U kunt hierbij verwijzen naar de opmerking die dhr. Van Dissel bij de briefing in de TK heeft gemaakt: Wanneer iedereen zich aan de basismaatregelen houdt, zijn verdere beperkingen niet noodzakelijk. Vanuit het versoepelen van maatregelen, onder voorbehoud van het naleven van de basismaatregelen, kan een positief gedragseffect ontstaan (nudging). Ons inziens is het belangrijk dat de eigen verantwoordelijkheid van het individu daarbij ook weer belangrijk wordt (zoals in de intelligente lockdown).
- Het verder openen van het onderwijs (zowel BSO, VO, MBO als Hoger Onderwijs) zou als eerste in aanmerking moeten komen bij versoepelingen. Uit de weging van de Trojka blijkt hier een zeer gunstig effect voor maatschappij en economie. Ons inziens heeft het verruimen van fysieke onderwijs de hoogste prioriteit. Zie onderstaand de scoring van de maatregelen door de Trojka.

Inschatting effecten o.b.v. afwegingskader	Maatschappij	Economie
Hoger onderwijs (30%)		
VO 100% open		
Terrassen openen		
Detailhandel open onder voorwaarden		
Binnensport op 1,5m		
Avondklok opheffen		
Thuisbezoek (van 1 naar 2)		
BSO weer open		
Verlengen negatief reisadvies		

- Daarnaast kunt u bepleiten om te bezien welke ruimte er is voor het gecontroleerd openen van de terrassen. In de praktijk zien we grote hoeveelheden mensen samen komen in parken en op pleinen. In de parken en pleinen kan minder gecontroleerd afstand gehouden worden en bovendien zoekt men elkaar bewust op. Het is een gegeven dat mensen elkaar dit voorjaar steeds meer op zullen zoeken. Het geniet sterk de voorkeur om dit in een gecontroleerde setting plaats te laten vinden. Met gecontroleerde opening van de terrassen (middels placering) is dit mogelijk en wordt verdere economische schade voor de horeca ook beperkt.
- Er zal waarschijnlijk discussie plaatsvinden over het wel of niet opheffen van de avondklok. De kans is aanwezig dat men een uitruil zal voorstellen: avondklok er af, maar dan verder geen versoepelingen toestaan. U kunt aangeven dat ons inziens het een het ander niet zou moeten uitsluiten. U kunt desgewenst als tussenoptie de mogelijkheid opperen om de ingangstijd van de avondklok te verlaten (tot bv 24.00 uur). Met het ingaan van de zomertijd zal naleving van de avondklok moeilijker worden. Het verlaten van de aanvangstijd van de avondklok kan dit ondervangen.

3. Vaccinaties

Vaccinatievoorraad

Advies

- Momenteel lijkt onduidelijk of alle vaccins direct worden gezet, of dat een deel in de voorraad achterblijft. U kunt vragen om uitleg over de prikcapaciteit. Prikken we alle vaccins weg, of houden we momenteel een (te grote) voorraad vaccins achter?
- Volgens het coronadashboard zijn per 18 april (dus bij verlenging maatregelen van ca 3-4 wkn) 4,2 miljoen prikken gezet, terwijl er dan meer dan 5 mln prikken op voorraad zouden moeten zijn. U kunt benoemen dat alle vaccins zo snel mogelijk gezet worden. Het aanhouden of weg prikken van een dergelijke voorraad kan wellicht het verschil zijn tussen piek of geen piek op de IC. Hoe meer vaccins zijn gezet, hoe meer versoepeld kan worden met het oog op IC bezetting.
- U kunt uw zorgen uitspreken over het feit dat Nederland nog altijd achter loopt met het aantal gezette vaccins: de EU blijft achter bij de best presterende ontwikkelde economieën en Nederland behoort tot de slechtste presteerders in de EU. (zie onderstaande grafieken onder de toelichting).

Toelichting

- In de ACC-19 van 18/3 zijn door de 10.2.e vragen gesteld over de vaccinatievoorraad die wordt aangehouden. VWS heeft hierop aangegeven dat alle vaccins worden gezet en er geen voorraad achterblijft.
- De cijfers lijken er echter op te wijzen dat momenteel (afhankelijk van de bron) de huidige voorraad vaccins op 0,685 mln⁴ tot 1 mln⁵ ligt.
- Dit zou betekenen dat ofwel niet alle vaccins worden weggezet (en we dus een voorraad aanhouden), of dat de cijfers niet kloppen.
- Het is van belang om inzichtelijk te hebben of er voorraden worden aangehouden, of dat de cijfers niet kloppen. Juist dat helpt om dit uit te kunnen leggen aan de buitenwereld.
- Snelle uitrol is van niet te onderschatten belang om de samenleving te heropenen. Vertraagde uitrol draagt bij aan een hogere R en vergroot het risico op een (langere) derde golf.

Achtergrondcijfers

- Volgens het European Centre for Disease Prevention and Control ligt de voorraad op 18 maart op ruim 1 mln vaccins. Nederland prikt daarmee slechts 65,3% van zijn vaccins weg wat veel minder is dan in andere Europese landen.

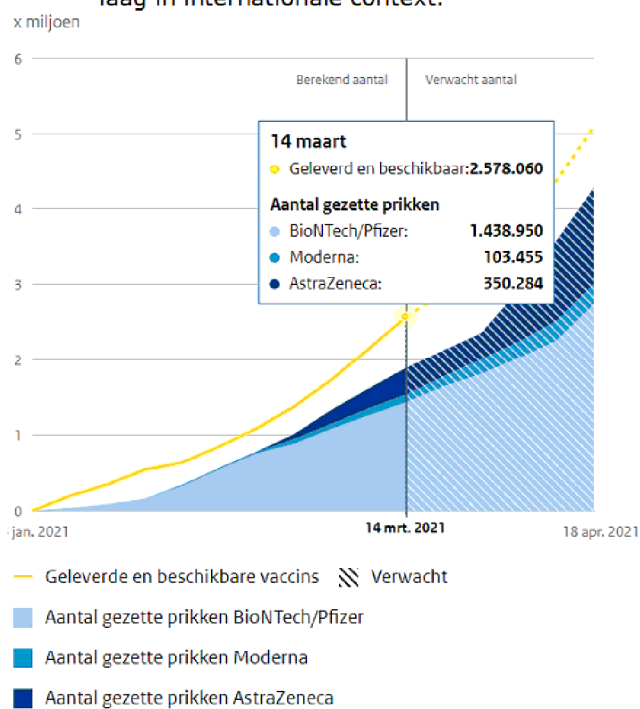
⁴ 14 maart: Vaccinaties | Coronadashboard | Rijksoverheid.nl

⁵ 19 maart: COVID-19 Vaccine Tracker | European Centre for Disease Prevention and Control (europa.eu)

Total number of vaccine doses distributed and administered in the EU/EEA countries and proportion of vaccine doses administered (%) as of 2021-03-18

Country	Q	Product	Q	Total doses distributed to country	Total dose administered	Proportion of vaccines administered
Italy		ALL		6,374,220	6,647,747	104.3%
Lithuania		ALL		348,599	348,599	100.0%
Denmark		ALL		934,760	844,597	90.4%
Spain		ALL		6,499,580	5,660,260	87.1%
Estonia		ALL		227,190	190,879	84.0%
Greece		ALL		1,554,450	1,281,297	82.4%
Ireland		ALL		753,690	617,639	81.9%
Iceland		ALL		57,950	47,130	81.3%
Cyprus		ALL		151,275	122,861	81.2%
Norway		ALL		841,065	681,918	81.1%
Poland		ALL		5,727,700	4,580,928	80.0%
Portugal		ALL		1,468,929	1,168,994	79.6%
Slovenia		ALL		324,690	257,965	79.4%
Hungary		ALL		2,191,210	1,738,407	79.3%
Czechia		ALL		1,372,380	1,088,173	79.3%
Finland		ALL		909,495	697,029	76.6%
Austria		ALL		1,461,345	1,109,353	75.9%
Germany		ALL		12,501,195	9,438,035	75.5%
France		ALL		9,789,955	7,359,596	75.2%
Sweden		ALL		1,606,285	1,201,105	74.8%
Slovakia		ALL		885,480	661,129	74.7%
Bulgaria		ALL		467,760	345,995	74.0%
Latvia		ALL		133,410	96,978	72.7%
Croatia		ALL		441,008	319,365	72.4%
Romania		ALL		3,002,920	2,165,610	72.1%
Belgium		ALL		1,733,205	1,192,966	68.8%
Liechtenstein		ALL		5,525	3,766	68.2%
Netherlands		ALL		2,891,890	1,887,939	65.3%
Luxembourg		ALL		94,230	60,586	64.3%
Malta		ALL		-	114,346	-

- De cijfers van het Coronadashboard tonen een voorraad van 0,685 mln op 14 maart waarmee 73,4% van de vaccins worden weggezet, nog steeds laag in internationale context.

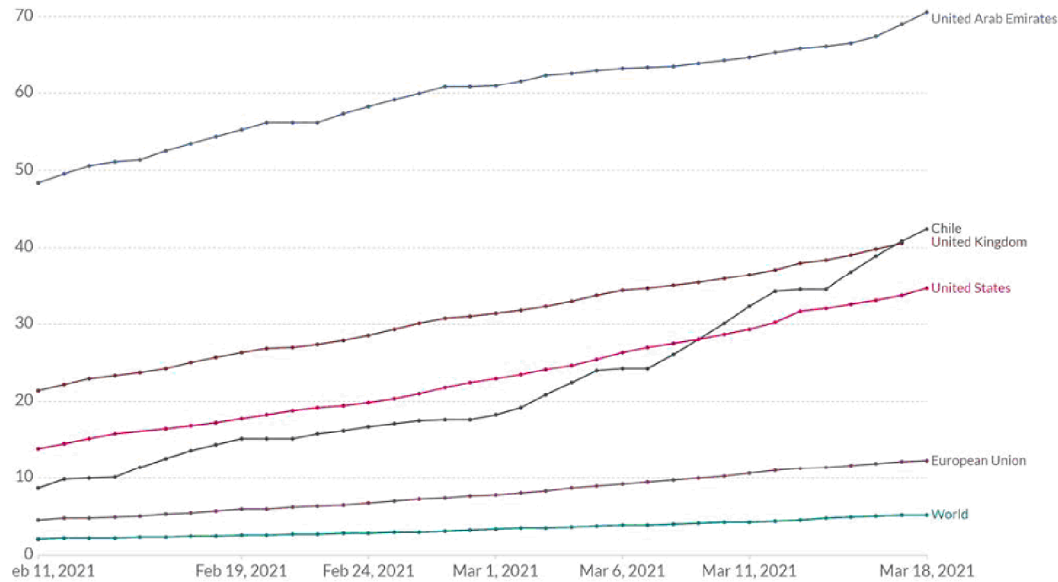
Waarde van dinsdag 16 maart - Bron: RIVM

Nederland blijft achterlopen met de vaccinatiegraad.

COVID-19 vaccine doses administered per 100 people

Total number of vaccination doses administered per 100 people in the total population. This is counted as a single dose, and may not equal the total number of people vaccinated, depending on the specific dose regime (e.g. people receive multiple doses).

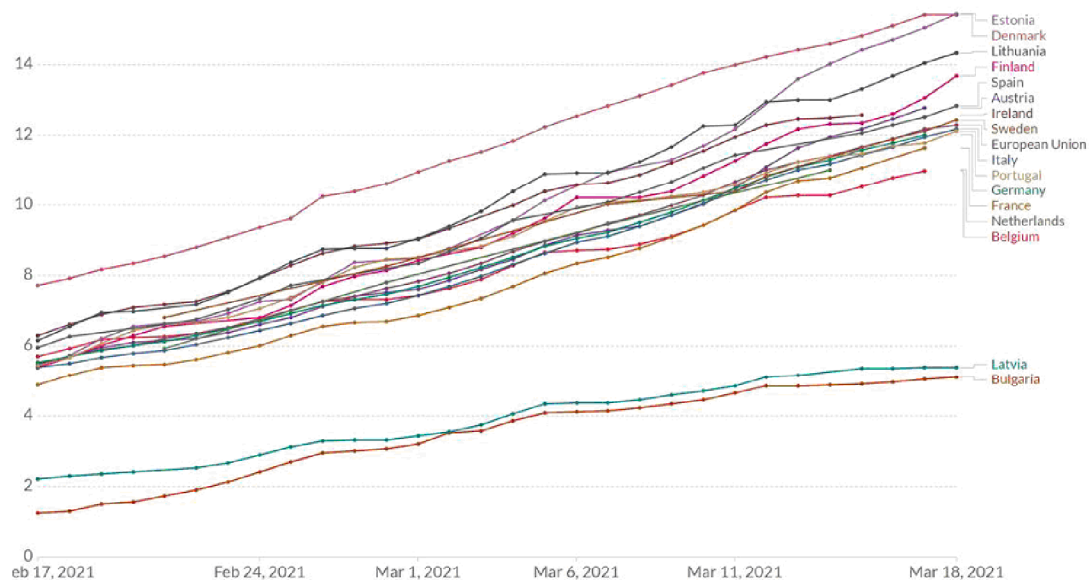
Our World
in Data

COVID-19 vaccine doses administered per 100 people

Total number of vaccination doses administered per 100 people in the total population. This is counted as a single dose, and may not equal the total number of people vaccinated, depending on the specific dose regime (e.g. people receive multiple doses).

Our World
in Data

Hervatting vaccinatie AstraZeneca

Advies

- U kunt aangeven dat het goed is dat Nederland zsm de grootschalige vaccinatie met AstraZeneca hervat, zou dit eerder kunnen dan aanstaande woensdag? Hoe sneller de vaccinatie kan worden hervat, hoe sneller de vaccinatiegraad kan worden verhoogd. Duitsland en Italië hebben de vaccinatie met AstraZeneca per vrijdag 19 maart reeds weer hervat.

Toelichting

- Op 14 maart werd bekend dat in Nederland uit voorzorg tijdelijk (tot en met 28 maart) wordt gestopt met het inenten van mensen met het AstraZeneca vaccin, na nieuwe meldingen in het voorafgaande weekend uit Denemarken en Noorwegen van een zeldzame combinatie van

trombose en een verlaagd aantal bloedplaatje bij volwassenen onder de 50 jaar.

- Ook andere landen als Oostenrijk, Luxemburg, de Baltische Staten, Noorwegen, Denemarken, IJsland en Italië stopten tijdelijk met het inenten van het Astrazeneca-vaccin.
- Het EMA onderzocht de meldingen en kwam donderdagmiddag met het oordeel dat het vaccin veilig en effectief is. Andere Europese landen hebben daarop aangegeven dat ze de vaccinatie met AstraZeneca de volgende dag weer hervatten.
- Nederland hervat pas volgende week de inenting met het coronavaccin, meldde MVWS. Grootschalige vaccinatie begint weer op woensdag.